

Sygn. VPa 28/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Marczyńska

Sędziowie: SSO Agnieszka Leżańska

SSR del. Marcin Wojciechowski (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa W. G.

przeciwko Syndykowi Masy Upadłości Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w upadłości likwidacyjnej w B.

o wynagrodzenie za pracę ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy i odprawę pieniężną

na skutek apelacji pozwanego Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w upadłości likwidacyjnej w B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie IV Wydziału Pracy

z dnia 30 grudnia 2013r. sygn. IV P 160/13

oddala apelację.

Sygn. akt V Pa 28/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 14 czerwca 2013 roku, skierowanym przeciwko Syndykowi Masy Upadłości (...) Spółki Akcyjnej w B., powód W. G. wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 1500 zł tytułem wynagrodzenia za pracę za maj 2012 roku z ustawowymi odsetkami oraz o zobowiązanie pozwanego do wyliczenia wysokości wynagrodzenia za miesiące maj, czerwiec i lipiec 2012 roku, należnej odprawy pieniężnej oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy. Powód wniósł także o zasądzenie kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew z dnia 3 lipca 2013 roku pozwany Syndyk wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu podnosił, że powód otrzymał wynagrodzenie za miesiąc maj 2012 roku, a wynagrodzenie za czerwiec i lipiec 2012 roku oraz odprawa pieniężna zostały wypłacone powodowi z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Na rozprawie w dniu 12 września 2013 roku powód zmodyfikował żądanie pozwu i wniósł o zasądzenie kwoty 10000 zł tytułem wynagrodzenia za okres od 15 stycznia do 24 stycznia 2012 roku, wyrównania wynagrodzenia za okres od 25

stycznia do 24 kwietnia 2012 roku oraz tytułem wyrównania odprawy pieniężnej i ekwiwalentu pieniężnego. Powód cofnął pozew w części dotyczącej wynagrodzenia za miesiące od maja do lipca 2012 roku.

W piśmie procesowym z dnia 25 września 2013 roku pozwany podnosił, że roszczenia powoda o wynagrodzenie dotyczące okresu sprzed ogłoszenia upadłości z urzędu zostały umieszczone na liście wierzytelności. Natomiast odprawa i ekwiwalent zostały wypłacone w prawidłowej wysokości, a premia uznaniowa nie została zaliczona jako obligatoryjny składnik wynagrodzenia, gdyż nie ma charakteru roszczeniowego.

Na rozprawie w dniu 15 października 2013 roku W. G. wniósł o zasądzenie kwoty 800 zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy oraz kwoty 3200 zł tytułem odprawy, w pozostałym zakresie cofnął pozew.

Na rozprawie w dniu 19 listopada 2013 roku powód ostatecznie sprecyzował żądanie w zakresie ekwiwalentu i odprawy i wniósł o zasądzenie kwoty 1860,64 zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego i kwoty 7326,10 zł tytułem odprawy pieniężnej.

Pełnomocnik pozwanego Syndyka konsekwentnie wnosił o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy – Sąd Pracy w Bełchatowie w sprawie IV P 160/13 zasądził od pozwanego Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w B. kwoty: 1.860,64 PLN tytułem ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i 7.326,10 PLN tytułem odprawy umarzając postępowanie w pozostałej części.

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego były następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Postanowieniem Sądu Rejonowego – Sądu Gospodarczego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 24 kwietnia 2012 roku w sprawie sygn. akt GU 1/12 została ogłoszona upadłość Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w B. w celu likwidacji majątku.

Powód W. G. był pracownikiem Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w B. w okresie od 1.06.2005 roku do 31.07.2012 roku. Stosunek pracy został rozwiązany za wypowiedzeniem przez pracodawcę w związku z ogłoszeniem upadłości pracodawcy.

Powód otrzymał tytułem wynagrodzenia za miesiące od stycznia do kwietnia 2012 roku kwotę 6225,70 zł, którą wypłacił Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Pozostała część wynagrodzenia za wskazany okres w kwocie 3619,10 zł została umieszczona na liście wierzytelności.

FGŚP wypłacił powodowi tytułem ekwiwalentu pieniężnego za 16 dni urlopu kwotę 841,12 zł, a tytułem odprawy pieniężnej kwotę 3312 zł. Wysokość tych świadczeń została obliczona w oparciu o wynagrodzenie zasadnicze.

Ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy obliczony z uwzględnieniem pozostałych składników wynagrodzenia (w tym premii) stanowi kwotę 2701,76 złotych, a odprawa pieniężna - kwotę 10638,10 zł. Po odliczeniu otrzymanych świadczeń do zapłaty na rzecz powoda pozostaje kwota 1860,64 zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy oraz kwota 7326,10 zł tytułem odprawy pieniężnej.

Postanowieniami z dnia 22 listopada 2013 roku, wydanym w sprawie sygn. akt GU 1/12, Sędzia Komisarz Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim w V Wydziale Gospodarczym – Sekcja ds. Upadłościowych i Naprawczych zatwierdził listę wierzytelności ustaloną w postępowaniu upadłościowym Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) Spółki Akcyjnej w B..

W ocenie Sądu Rejonowego w przedmiotowej sprawie istniał spór co do tego, jakie składniki wynagrodzenia należy uwzględnić przy obliczaniu świadczeń w postaci ekwiwalentu pieniężnego za urlop i odprawy pieniężnej. W pozostałym zakresie stan faktyczny jest bezsporny.

Dokonując oceny zasadności roszczenia Sąd I instancji uznał, iż na uwzględnienie zasługuje roszczenie powoda o zapłatę wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy i odprawy pieniężnej. W tym celu Sąd Rejonowy

dokonał wykładni norm prawa pracy regulujących sposób obliczania wysokości ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy i odprawy pieniężnej.

Sąd Rejonowy wskazał, iż zgodnie z treścią art. 171 § 1 kp w przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny. Wysokość ekwiwalentu ustala się według zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop z dnia 8 stycznia 1997 r. (Dz.U. Nr 2, poz. 14 ze zm.).

Zgodnie z § 14 powołanego rozporządzenia ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, zwany dalej "ekwiwalentem", ustala się stosując zasady obowiązujące przy obliczaniu wynagrodzenia urlopowego, ze zmianami określonymi w § 15-19. Przepis § 6 wskazuje, że wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego, zwane dalej "wynagrodzeniem urlopowym", ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy, z wyłączeniem:

- 1) jednorazowych lub nieperiodycznych wypłat za spełnienie określonego zadania bądź za określone osiągnięcie,
- 2) wynagrodzenia za czas gotowości do pracy oraz za czas nie zawinionego przez pracownika przestoju,
- 3) gratyfikacji (nagród) jubileuszowych,
- 4) wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego, a także za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy,
- 5) ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy,
- 6) dodatkowego wynagrodzenia radcy prawnego z tytułu zastępstwa sądowego,
- 7) wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną,
- 7a) kwoty wyrównania do wynagrodzenia za pracę do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- 8) nagród z zakładowego funduszu nagród, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, należności przysługujących z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej,
- 9) odpraw emerytalnych lub rentowych albo innych odpraw pieniężnych,
- 10) wynagrodzenia i odszkodowania przysługującego w razie rozwiązania stosunku pracy

Sąd I instancji analizując powyższe normy wskazał, iż ogólną przesłanką tych wyłączeń jest m. in. nieuwzględnianie w podstawie wymiaru wynagrodzenia urlopowego składników jednorazowych i nieperiodycznych. Pozostałe składniki wynagrodzeń i świadczeń charakteryzujące się zmiennością w poszczególnych miesiącach, np. wynagrodzenie określone w stawkach godzinowych, wynagrodzenie akordowe, premie miesięczne i dodatki w zmiennej wysokości, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, uwzględnia się w wynagrodzeniu urlopowym poprzez zastosowanie konstrukcji podstawy wymiaru wynagrodzenia urlopowego, którą stanowi suma tych składników wypłaconych w czasie 3 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu (§ 8). Niektóre składniki (w przypadku znacznego wahania ich wysokości) mogą być uwzględniane z okresu nieprzekraczającego 12 miesięcy kalendarzowych.

Sąd Rejonowy wskazał, iż w celu obliczenia ekwiwalentu pieniężnego ustala się najpierw wynagrodzenie miesięczne. Odrębnie ustala się je według składników wynagrodzenia określonych w stawce miesięcznej w stałej wysokości, które przyjmowane są w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do ekwiwalentu (§ 15). Zmienne składniki wynagrodzenia za okresy nie dłuższe niż 1 miesiąc uwzględnia się w przeciętnej wysokości z okresu 3 miesięcy

poprzedzających prawo do nabycia ekwiwalentu (§ 16), zaś przysługujące za okresy dłuższe – w średniej wysokości z okresu 12 miesięcy (§ 17 ust.1).

Jak zauważył Sąd I instancji z list płac złożonych do akt sprawy wynika, że wynagrodzenie miesięczne powoda składało się z płacy zasadniczej oraz premii, która stanowiła przeważającą część wynagrodzenia miesięcznego. Płaca zasadnicza nie spełniała nawet kryterium kwotowego dla najniższego wynagrodzenia obowiązującego w kraju w tym okresie. Premia wypłacana była powodowi okresowo, za każdy miesiąc pracy. Podlega zatem wliczeniu do podstawy wymiaru wynagrodzenia, stanowiącego z kolei podstawę do obliczenia wysokości ekwiwalentu za urlop i nie ma do niej zastosowania wyłączenie przewidziane w § 6 powołanego rozporządzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22.09.2000 r., (...) 33/00, OSNAPiUS z 2002 r., nr8, poz. 182).

Zdaniem Sądu Rejonowego powodowi przysługuje także odprawa pieniężna zgodnie z treścią art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników z dnia 13 marca 2003 r. (Dz.U. Nr 90, poz. 844 ze zm.).

Wysokość odprawy ustala się według zasad obowiązujących przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop z dnia 8 stycznia 1997 r. Sąd Rejonowy wskazał, iż przy ustalaniu wysokości odprawy pieniężnej podstawę jej wyliczenia stanowi miesięczne średnie wynagrodzenie z okresu poprzedzającego nabycie prawa do odprawy, ustalone zgodnie z regułami określonymi w § 14-19 powołanego rozporządzenia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2000 roku, III ZP 12/00, OSNAPIUS z 2000 r., nr 22, poz. 806). Oznacza to, że przy ustalaniu wysokości odprawy, podobnie jak przy ustalaniu wysokości ekwiwalentu, należy także uwzględnić premię wypłaconą powodowi.

W zakresie w jakim powód cofnął pozew Sąd Rejonowy umorzył postępowanie.

Powyższy wyrok zaskarżył pozwany Syndyk Masy Upadłości Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w B. w zakresie punktu 1 wyroku, tj. w którym zasądzono na rzecz powoda ekwiwalent za urlop wypoczynkowy i odprawę.

Pozwany zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci:

- naruszenia art. 173 k.p. w zw. z § 6 i § 14 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop z dnia 8 stycznia 1997 r. poprzez błędne przyjęcie, iż do podstawy wynagrodzenia od którego nalicza się ekwiwalent pieniężny zaliczył premię uznaniową wypłaconą powodowi

- naruszenia art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników poprzez błędne przyjęcie, iż do podstawy wynagrodzenia od którego nalicza się odprawę zaliczył premię uznaniową wypłaconą powodowi.

Pozwany zarzucił Sądowi Rejonowemu także naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez błędne przyjęcie, iż do podstawy wynagrodzenia od którego nalicza się ekwiwalent pieniężny oraz odprawę zaliczył premię uznaniową wypłaconą powodowi. Nadto pozwany wskazał, iż Sąd Rejonowy nie wziął pod uwagę, istotnych okoliczności sprawy, a mianowicie, że przed ogłoszeniem upadłości pozwanego było go stać na wypłacenie wyższych premii uznaniowych, a dokonując oceny zasadności roszczeń powoda należało odnieść roszczenia sytuacji pozwanej Spółki znajdującej się w upadłości likwidacyjnej.

Pozwany Syndyk w konkluzji skargi apelacyjnej wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna.

Dokonując oceny podniesionych w apelacji zarzutów należy stwierdzić, iż nie mogły one znaleźć uznania Sądu Okręgowego.

Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, iż premia wypłacana powodowi miała charakter okresowy i była wypłacana w tożsamej wysokości, co skutkuje, iż nie mieści się w katalogu wyłączeń zawartym w § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop z dnia 8 stycznia 1997 r. (Dz.U. Nr 2, poz. 14 ze zm.).

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu I Instancji, iż premia wypłacana powodowi winna być zaliczana zarówno do podstawy obliczenia należnego pracownikowi ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy jak i odprawy. Pozwany Syndyk nie wykazał uznaniowego charakteru tego świadczenia, pozwany w toku postępowania zarówno przed Sądem I instancji jak i II instancji nie przedstawił regulaminu wynagradzania, ani decyzji przyznających świadczenie powodowi. Tym samym prawidłowym jest stanowisko Sądu Rejonowego, iż okresowość i tożsamość co do wysokości świadczenia wskazuje na jego stały charakter, a tym samym konieczność jego uwzględnienia przy naliczeniu należnych pracownikowi ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i odprawy.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest także podstaw do przyjęcia, iż Sąd I instancji dopuścił się naruszenia przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów. Pozwany nie wskazał, na czym miała polegać ta błędna ocena dowodów i jakie dowody Sąd Rejonowy błędnie ocenił. Podniesiony zarzut jest w istocie powtórzeniem zarzutu błędnego, zdaniem pozwanego, przyjęcia iż do podstawy wynagrodzenia od którego nalicza się ekwiwalent pieniężny zaliczył premię uznaniową wypłacaną powodowi. Zarzut taki dotyczy w rzeczywistości nie kwestii oceny dowodów, a oceny prawnej zasadności roszczeń powoda, która jak wskazano powyżej jest prawidłowa.

Niezasadnym w ocenie Sądu Okręgowego jest także zarzut, iż Sąd Rejonowy nie wziął pod uwagę, istotnych okoliczności sprawy, a mianowicie, że przed ogłoszeniem upadłości pozwanego było go stać na wypłacenie wyższych premii uznaniowych, a dokonując oceny zasadności roszczeń powoda należało odnieść roszczenia sytuacji pozwanej Spółki znajdującej się w upadłości likwidacyjnej. Przedmiotem roszczenia powoda są przysługujące mu świadczenia wynikające ze stosunku pracy i zaistnienie upadłości pracodawcy nie ma znaczenia dla bytu prawnego prawa do tych świadczeń.

Mając powyższe na uwadze należało uznać apelację pozwanego Syndyka za niezasadną i podlegającą oddaleniu.